

ZAPROSZENIE NA MIĘDZYNARODOWĄ KONFERENCJĘ NAUKOWĄ

Román Západních Slovanů: teoretické, historické a interpretační kontexty
[Powieść Słowian Zachodnich: konteksty teoretyczne, historyczne, interpretacyjne]

20-21 października 2016 roku (czwartek-piątek)

**w salach Akademii Nauk Republiki Czeskiej [Akademie věd ČR] w Pradze
(Vila Lanna, ul. V sadech 1, 160 00 Praha 6 – Bubeneč)**

Niepokojącym w opinii wielu badaczy zjawiskiem współczesnego literaturoznawstwa (także slawistyki) staje się w ostatnim czasie proces odchodzenia od badań o charakterze porównawczym, minimalizacja lub przesadna maksymalizacja planu badań ponadnarodowych oraz osłabianie wzajemnych kontaktów między instytucjami i naukowcami podejmującymi w swych badaniach problemy konkretnych literatur narodowych. Wydaje się, że utrzymywanie się, bez względu na jej przyczyny, sytuacji, w której refleksja porównawcza w obrębie kultur (literatur) w jakiś sposób „skojarzonych” (np. zachodniosłowiańskich) ulega destrukcji, przynieść może szereg negatywnych zjawisk dla środowiska literaturoznawczego, slawistycznego oraz (po części) komparatystycznego.

Slovanský ústav AV ČR v. v. i. przeto podjął próbę ożywienia tradycji spotkań, których przedmiotem stałaby się debata nad wybranymi problemami literatur zachodniosłowiańskich zarówno w skali mikro – narodowej, jak również i makro – ponadnarodowej. Jako temat pierwszego spotkania wybraliśmy zagadnienie powieści (Słowian Zachodnich). W tym kontekście przypomnieć należy, iż specyfika zachodniosłowiańskiego areału językowo-kulturowego (bez względu na wysuwane zastrzeżenia względem jego ontologii), spoczywa w parowym występowaniu składających się nań elementów: języków/kultur. Istnieje zatem (1) pozostałość grupy dawnych języków lechickich w postaci językowo-kulturowej pary polsko-kaszubskiej; (2) grupa serbołużyczka, reprezentowana przez Górnołużyczan i Dolnołużyczan; oraz (3) grupa czesko-słowacka. W obrębie składowych poszczególnych par, jak również pomiędzy samymi grupami, występują – bo też występować muszą – określone sfery napięć: interjęzykowych, interkulturowych, ale także interliterackich. Domniemywać można, iż podobne w swej istocie relacje występują także w obrębie gatunku powieści, gatunku (zwłaszcza dla „mniejszych” literatur zachodniosłowiańskich) prestiżowego. *Powieść Słowian Zachodnich* lub też *powieść zachodniosłowiańską* pojmować zatem można z jednej strony jako komponentę większego makrosystemu, tj. systemu genologicznego literatur europejskich, jak i komponentę makrosystemu mniejszego, tj. systemu genologicznego literatur zachodniosłowiańskich. Ze strony drugiej, produkcja powieściowa narodów zachodniosłowiańskich tworzy sama w sobie specyficzny makrosystem (właśnie *powieść zachodniosłowiańską*), obejmujący sześć elementów: powieść polską, czeską, słowacką, Górno- i Dolnołużyczan oraz Kaszubów.

Tytuł konferencji oddaje w ogólności proponowane bloki tematyczne. Precyzując pole interesujących nas zagadnień, wskazuję, iż w szczególności skoncentrować chcielibyśmy się na powieści Słowian Zachodnich:

(1) kontekstach teoretycznych, w których skład wszedłby m.in.:

- sposób istnienia powieści Słowian Zachodnich jako makrosystemu oraz poszczególnych jego komponentów (np. specyfika i wyróżniki powieści kaszubskiej, słowackiej itp.);
- sfera napięć zewnętrznych: powieść Słowian Zachodnich (jako makrosystem) a powieść innych grup narodowościowych (konwergencje i dywergencje);

- sfera napięć wewnętrznych: a) relacje w obrębie danej pary językowo-kulturowej (powieść kaszubska vs powieść polska, powieść dolnołużycka vs powieść górnołużycka, powieść słowacka vs powieść czeska); b) relacje pomiędzy pojedynczymi elementami par językowo-kulturowych (np. powieść polska vs powieść słowacka, powieść górnołużycka vs powieść czeska itd.);
- powieść w systemie gatunków danej literatury lub/i w systemie danej grupy językowo-kulturowej;
- „przestrzeń” powieści: relacje w zakresie odmian gatunkowych, cykli powieściowych, pomiędzy konkretnymi tekstami;

(2) kontekstach historycznych, w zakres których wejdzie m.in.:

- historia powieści Słowian Zachodnich do 1945 r.: a) specyfika i rozwój jako makrosystemu; b) specyfika i rozwój danej grupy; c) specyfika i rozwój poszczególnych składowych (np. powieści górnołużyckiej, polskiej itd.); d) historia i poetyka odmian gatunkowych;
- historia powieści Słowian Zachodnich 1945-1989: jw.;
- historia powieści Słowian Zachodnich po 1989 r.: stan, tendencje;

(3) kontekstach interpretacyjnych, w obrębie których znajdą się m.in.:

- nowe interpretacje utworów powieściowych: a) ważnych dla całkowitego obrazu „powieści zachodniosłowiańskiej”, b) dla poszczególnych „powieści narodowych”.

Harmonogram:

- (1) **do 31. maja 2016 – zgłoszenie wiążące,**
- (2) do 30. czerwca 2016 – informacja o przyjęciu odczytu do programu konferencji,
- (3) do 31. sierpnia 2016 – program wstępny,
- (4) do 15. września 2016 – program ostateczny.

Prosimy o przesłanie zgłoszeń na dołączonym formularzu w formie elektronicznej na adres:

derlatka@slu.cas.cz

Artykuły o objętości ca 15 stron zostaną opublikowane w tomie pokonferencyjnym. Prosimy o nadsyłanie tekstów do 31 grudnia 2016 r. Zasady przygotowania tekstów do druku dostaną Państwo drogą elektroniczną w krótkim czasie po konferencji.

Językami konferencji są wszystkie języki zachodniosłowiańskie (polski, kaszubski, czeski, słowacki, górna- i dolnołużycczyzna), jak również – w uzasadnionych przypadkach – język niemiecki i angielski.

Opłata konferencyjna wynosi 40,- EUR lub 1 100,- Kč (koron czeskich) i będzie uiszczana **gotówką** przy rejestracji. Obejmuje materiały konferencyjne, przekąski i napoje w czasie trwania konferencji, uroczystą kolację, jak również współudział w wydatkach organizacyjnych.

Wszystkie wydatki związane z podróżą i pobytem ponoszą uczestnicy.

Pracowników Akademii Nauk informujemy o potencjalnej możliwości wykorzystania w celu refundacji części kosztów związanych w udziałem w konferencji umów bilateralnych istniejących między Czeską Akademią Nauk a akademiami z krajów macierzystych. Kwestię tę należy rozwiązać we własnym kraju na podstawie obowiązujących w niej przepisów regulujących wymianę międzynarodową.

Na życzenie, możemy uczestnikom konferencji zarezerwować nocleg w miejscu odbywania się konferencji, tj. w Vila Lanna, ul. V Sadech 1, 160 00 Praha 6 – Bubeneč, wedle następującego cennika:

Jednoosobowy pokój z wyposażeniem i śniadaniem	950,- Kč/noc
Dwuosobowy pokój z wyposażeniem i śniadaniem	1450,- Kč/noc

Dr. phil. Tomasz Derlatka
Slovanský ústav AV ČR, v. .v i.
Fellowship J. E. Purkyně

